

Trzy marki wchodzące w skład Schaeffler Group od wielu już lat wytyczają trendy rozwoju samochodowych układów napędowych, tworząc nie tylko nowe konstrukcje podzespołów, lecz także wzorcowe technologie montażowe

Podręcznik mechaniki pojazdowej (cz. V)

Diagnozowanie uszkodzeń łożysk

Przegrzanie

Przyczyny: niedostateczne odprowadzanie ciepła z łożyska, nadmierny dopływ ciepła z zewnątrz, za słabe smarowanie

Następstwa: obserwowane przebarwienia są objawem odhartowania powierzchni stalowych, co osłabia ich wytrzymałość i może prowadzić do odkształceń

Zapobieganie: kontrola temperatury pracy, prawidłowe odprowadzanie ciepła

Pęknięcie pierścienia

Przyczyny: za silny wcisk pierścienia w gnieździe, nadmierne napięcie wstępne zespołu łożysk

Następstwa: nieregularna praca, możliwość blokowania elementów tocznych przez odpadające odłamki

Zapobieganie: utrzymywanie prawidłowych luzów (w tym wypadku ujemnych) konstrukcyjnych i montażowych

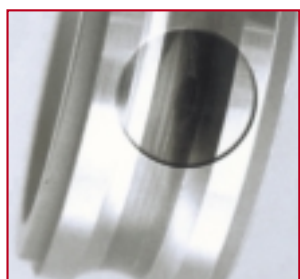

Zukosowanie bieżni

Przyczyny: niewspółosiowy montaż łożyska w gnieździe, uszkodzenia lub zanieczyszczenia bieżni

Następstwa: trwałą zmianą kształtu obwodowego zagłębienia bieżni

Zapobieganie: kontrola współosiowości gniazd i wałów, symetryczny docisk pierścienia wewnętrznego przez nakrętkę na czopie i współpracującą z nią podkładkę oporową

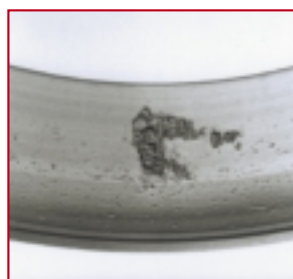

Za ciasne pasowanie

Przyczyny: za ciasne gniazdo łożyska i nadmierne jego napięcie wstępne doprowadzają, zwłaszcza przy niedostatecznym smarowaniu, do nieregularnego pogłębienia rowka bieżni

Następstwa: szybkie zmęczenie materiału i całkowita awaria łożyska

Zapobieganie: prawidłowa regulacja ujemnego luzu łożyska i zgodne z instrukcją jego pasowanie w gnieździe

Zmęczenie powierzchni roboczych

Przyczyny: nieprawidłowy dobór łożyska do jego rzeczywistych warunków pracy, za mała odporność bieżni na naciski elementów tocznych

Następstwa: w nadmiernie obciążonych bieżniach pojawiają się najpierw mikro-pęknięcia, a potem powiększające się ubytki, nasila się hałaśliwość pracy łożyskowania i nieregularność jego obrotów

Zapobieganie: stosowanie łożysk przewidzianych przez konstruktora danego podzespołu, niezwłoczna wymiana łożysk hałaśliwych

Odkształcenia elementów tocznych

Przyczyny: nadmierne obciążenie łożyskowania, upadek łożyska lub jego uderzenie młotkiem, nieprawidłowy montaż

Następstwa: zniekształcenia powierzchni elementów tocznych odciskają się na bieżniach, powodując hałaśliwą pracę łożysk, wibracje wałów, a z czasem wypadanie kulek lub rolek z koszyków

Zapobieganie: używanie właściwych narzędzi do montażu i demontażu łożysk, przy wciskaniu pierścieni na wały i do gniazd siły nie mogą być przenoszone przez elementy toczne

Fot. FAG

Pożegnanie z drukiem?

Jan Wajdzik

wprowadził multum technicznych innowacji, by wydrukować swą sławną Biblię w zaledwie 200 egzemplarzach (podobno 165 na papierze i 35 na pergaminie). W dodatku ten nakład i całą drukarnię utracił na mocy sądowego wyroku. Dla sprawiedliwej oceny trzeba tu jednak dodać, że książka w średniowieczu kosztowała tyle, co wioska z paroma kopami pańszczyźnianych dusz. Jak rozwinęły się potem drukarskie techniki – powszechnie wiadomo.

Coraz więcej firm produkcyjnych i dystrybucyjnych wydaje teraz swe roczne katalogi w wersji drukowanej i równocześnie elektronicznej, do wyboru odbiorców. To samo zjawisko obserwuje się także na rynku czasopism, również tych wysokonakładowych i najbardziej renomowanych. Jako wieloletni grafik prasowy i wydawca patrzę na te przemiany z łagodną nostalgją, gdyż nie ma sensu walczyć z technicznym postępem.

Podobnie było przecież i w czasach pojawienia się wynalazku Gutenberga. Jedni uznawali go za sezonową nowinkę, która na pewno się nie przyjmie, jako bardzo niedoskonała w porównaniu z kunsztem ręcznie przepisywanych ksiąg. Inni jednak szybko zwietrzyli interes. Interesy samego Johanna Gutenberga z dzisiejszej perspektywy wydają dziwnie. Pracując przez wiele lat,

Dzisiaj papier jest stosunkowo drogi, ciasnota lokalowa nie pozwala gromadzić większych drukowanych zbiorów, upadają publiczne biblioteki, a w społeczeństwie zaczyna dominować pokolenie, dla którego godne jest zainteresowania tylko to, co daje się obejrzeć na monitorze komputera. Poza tym coraz ważniejszą rolę odgrywają czynniki zewnętrzne w stosunku do samej poligrafii. Na przykład ekologiczne. Na surowiec dla papierni trzebieone są gigantyczne powierzchnie lasów na północnej i południowej półkuli naszego globu. Papier, wbrew utartym przekonaniom, nie jest zbyt łatwy do recyklingowania ani nie spala się czysto. Dla domowych gospodarstw i firmowych biur pozbywanie się niepotrzebnych druków wciąż jest problemem znacznie trudniejszym niż usuwanie zbędnych plików z komputera.

Czy to znaczy, że cała drukarska tradycja trafi wkrótce do dziejowego lamusa? Otóż śmiem twierdzić, że nie. I to nie tylko za sprawą nielicznych bibliofilów oceniających przyjemną w dotyku gładkość papieru, szlachetne kroje czcionek i finezję grafiki. Przede wszystkim elektroniczne wersje pism wydawanych dotychczas na papierze powinny wywołać jakościową rewolucję w Internecie, który na razie, powiedzmy to szczerze, jest medium opanowanym przez półalfabetów. Nawet profesjonalne na pozór portale słabo się bronią przed językową nieporadnością i niepoprawnością tekstów, amatorszczyzną w składaniu stron, niechlujstwem ilustracji. Konkurencja dysponująca tradycyjnym dorobkiem edytorskim szybko zaostrzy kryteria rywalizacji z pożytkiem dla wszystkich zainteresowanych.

Fot. archiwum